

Årsplan 2005

Det samfunnsvitenskapelige fakultet, UiO

Vedtatt av fakultetsstyret 16/12 2004

Innledning

Hensikten med årsplanen for 2005 er å gjøre rede for fakultetets prioriteringer innen forskning, utdanning og formidling/samfunnskontakt. Fakultetets årsplan er et viktig premiss for utarbeidelse av lignende planer på enhetene.

Det er ikke fastsatt konkrete måltall for fakultetets virksomhet i 2005, men bakerst i årsplanen finnes en samlet oversikt over resultatindikatorer. Disse viser fakultetets prioriteringer med angitt retning i forhold til dagens situasjon. Det er her lagt vekt på realisme i forhold til hva som er mulig å få til.

Universitetsstyret vil i løpet av våren 2005 vedta en ny strategisk plan for UiO. Denne skal danne grunnlaget for fakultetets egen strategiske plan for 2005-2009. En mer helhetlig fastsettelse av resultatindikatorer for fakultetet vil først kunne finne sted etter at fakultetets strategiske plan er vedtatt.

FORSKNING

Omfanget av publisering har økt de siste årene. Fra 2002 til 2003 var det en økning fra 4,5 til 6 publikasjonspoeng pr fast vitenskapelige ansatt. Seks publikasjonspoeng tilsvarer to artikler, en i et internasjonalt tidsskrift og en i en internasjonal antologi. Sytti prosent av artiklene ble publisert i internasjonale tidsskrift. Fakultetet har som langsiktig målsetning å øke publiseringsnivået ytterligere i forhold til 2003. Mange av tiltakene regner fakultetet imidlertid med først vil kunne gi uttelling i form av økt publisering etter 2005.

Mål: Opprettholde publiseringsnivået fra 2003, øke andelen i publiseringskanaler med internasjonal forfatterkrets

Virkemidler:

- *Enhetene skal legge grunnlag for tid til forskning for alle forskere som leverer resultater.*
- *Når det gis driftsmidler, forskningsterminer, støtte til søknader om eksterne prosjekter eller annen forskningsstøtte, skal enhetene prioritere forskere som kan vise til gode resultater.*
- *Instituttleder skal stimulere til samarbeid internt på grunnenhetene med sikte på at det skal vokse fram tettere forskningsgrupper.*
- *Alle enheter skal ha forskningsseminarer som kan samle alle eller grupper av ansatte til diskusjon av hverandres arbeider.*
- *Praksisen med at en del professor II stillinger brukes for å utvikle internasjonalt forskningssamarbeid videreføres. Enhetene vurderer om det kan være aktuelt å opprette nye stillinger for dette formålet, og om en kan innhente eksterne midler for internasjonal forskerutveksling.*

- *Publikasjonsdelen av budsjettmodellen revideres i lys av arbeid som er gjort av UHR og UiO, men slik at det fortsatt gis vesentlig høyre uttelling for publisering i kanaler med internasjonal forfatterkrets.*

Mål: Etablere en mer bevisst forskningsprofil ved enhetene på fakultetet

Rammebetingelse for eksternt finansiert forskning er endret, der hovedandelen av midlene fordeles til større prosjekter og prosjekter som inngår i større programmer. Fakultetet skal være aktivt i forhold til innhenting av ekstern forskningsfinansiering. Fakultetet skal bidra til at UiO kan styrke sin stilling som forskningsuniversitet av høy internasjonal standard.

Enhetene og fakultetet skal prioritere kvalitet og konsentrasjon fremfor bredde. Dette bidrar til å synliggjøre enhetene og fakultetet i det internasjonale forskersamfunnet og gi et bedre grunnlag for å innhente ekstern forskningsfinansiering.

Virkemidler:

- *Som et ledd i strategiarbeidet og profilering av virksomheten skal enhetene definere et mindre antall utvalgte kjerneområder for forskningsvirksomheten. Dette er områder der enhetene er faglig sterke både kvalitativt og kvantitativt (eller er på god veg til å bli det) og der enhetene vil prioritere å opprettholde sterke forskningsmiljøer i årene framover.*
- *Ved kunngjøring av stillinger skal enhetene prioritere bygging av kvalitativt sterke og godt integrerte forskningsmiljøer på kjerneområdene. Dette gjelder så langt hensynet til et faglig godt fundert undervisningstilbud tillater det.*
- *Ved støtte til søknader om eksterne midler skal enhetene også særlig prioritere søknader på kjerneområdene.*
- *Fakultetet skal gi økonomisk og administrativ støtte i søknadsfasen til miljøer som har gode muligheter til å få finansiering til større eksterne prosjekter fra EU eller andre finansieringskilder.*
- *Fakultetet skal bidra til å utvikle 1-3 gode søknader til SFF.*
- *TIK-senteret skal fagevalueres av en ekstern komité. Etter at evalueringer foreligger skal fakultetet og senteret i samråd utforme en faglig profil for framtidig utvikling senteret.*
- *En ekstern fagevaluering av samfunnsgeografi skal igangsettes, fortrinnsvis i samarbeid med de andre universitetene.*
- *Fakultetet og enhetene skal i samråd fortsette oppfølgingsarbeidet etter de to evalueringene og fagplanene som foreligger henholdsvis psykologi og statsvitenskap.*

FORSKERUTDANNINGEN

Fakultetet har de siste årene uteksaminert i underkant av 40 doktorgradskandidater per år. Nasjonalt er det et mål å utdanne flere med doktorgrad. Det samfunnsvitenskapelige fakultet ved UiO er det største samfunnsvitenskapelige miljøet i landet og bør stå for en stor del av økningen innenfor våre fag. Erfaring viser at forskeropplæringen blir mest effektiv når studentene blir integrert i aktive forskningsgrupper som er preget av felles interesser og gjensidig støtte.

Mål: Øke volumet, bedre kvaliteten og gjennomstrømming i forskerutdanningen

Virkemidler:

- *Fakultetet skal øke opptaksrammene ved de enhetene som har gode søkere og som kan tilby tilstrekkelig seniorkompetanse og et godt forskningsmiljø til studentene.*
- *Måltallene som er satt for internt finansierte stipendiater skal oppfylles av alle enheter.*
- *Enhetene skal arbeide for å øke antall stipendiater ved at flere skal kunne tilsettes på prosjekter som oppnår ekstern finansiering.*
- *Doktorgradsstudenter som ikke er tilsatt ved fakultetet, og som har vært registrert på doktorgradsprogrammet i mer enn 4 år, skal kontaktes. Instituttlederne skal i dialog med kandidaten og arbeidsgiver iverksette tiltak for å få avsluttet studiet.*
- *Gjennomstrømmingen skal bedres gjennom å bedre veilederes og ledelsens oppfølging av doktorgradsstudenten og ved at stipendiatene integreres best mulig i enhetenes forskningsgrupper.*
- *Enhetene skal legge til rette for at stipendiatene kan delta på internasjonale konferanser og presentere sine arbeider der, og at de, når det er viktig for vellykket gjennomføring av studiet, kan få muligheter for opphold ved utenlandske universiteter eller på feltarbeid.*
- *Fakultetet skal inngå et tettere samarbeid med nordiske universiteter om kursportefølje innenfor phd-programmet.*
- *Fakultetet vil foreslå etablering av minst en forskerskole.*
- *Fakultetet skal i løpet av våren 2005 avklare videre drift av Oslo Summer School in Comparative Social Science Studies (OSS).*

UTDANNING

Kvalitätsreformen ble innført høsten 2003. Mange nye programmer er etablert, og på bachelornivå tilbys det nå tettere oppfølging av studentene. Programstudentene avlegger flere studiepoeng per semester enn studentene gjorde før. Søkingen til bachelorprogrammene har også økt, med hele 75 % de siste 2 årene. Fakultetet har en kraftig oversøking til alle sine bachelorprogrammer. Oversøkingen til masterprogrammene er mindre, men økende.

Utvikling av et gjennomgående kvalitetssikringssystem er viktig for utvikling og forbedring av studietilbudene på fakultetet. Ved implementering av kvalitetssikringssystemet vil fakultetet vektlegge å følge opp svikt i kvaliteten og unngå unødig byråkratisering. Samtidig må fakultetet i dette arbeidet følge retningslinjer fra universitetet og sikre at systemet tilfredsstillende krav fra akkrediteringsorganet NOKUT.

Fakultetet har fått økte studiepoenginntekter, men fakultetets basisbevilgning er redusert. Fakultetet har sammen med Det juridiske fakultet den laveste basisbevilgningen ved UiO. Dette er en trussel mot oppfølging av studentene og forskningsbasert undervisning.

Utvekslingsavtaler med gode lærersteder gjør våre studieprogrammer bedre og mer attraktive. I tillegg er det en forventning fra politiske myndigheter at universitetet skal tilby alle studenter som ønsker det, et studieopphold i utlandet som del av et gradsstudium. Fakultetet har i dag både for få utvekslingsavtaler og for lite volum innenfor den enkelte avtale.

Mål: Sikre kvaliteten ved studieprogrammene og emneporteføljen

Virkemidler:

- *Fakultetet skal implementere et gjennomgående kvalitetssikringssystem.*
- *Ledelsen for fakultet, institutt og program skal følge opp svikt som avdekkes innen studiene. Emne- og programansvarlige har her et særlig ansvar.*
- *Enhetene skal gjennomgå emneporteføljen med hensyn på å få en optimal utnyttelse av ressursene.*
- *Fakultetet skal iverksette tiltak som bedre utnytter semesterets lengde til studier, bl.a. ved gjennomgang av eksamensavviklingen.*
- *Fakultetet skal evaluere Examen facultatum.*
- *Profesjonsstudiet i psykologi skal programevalueres.*
- *Programevalueringen av masterprogrammene Peace and Conflict Studies, Environmental and Development Economics og samfunnsøkonomi (2-årig) skal igangsettes.*
- *Fakultetet skal synliggjøre at de økonomiske rammene gjør det vanskelig å følge opp studentene i henhold til intensjonen i studiereformen, og søke å oppnå bedre rammevilkår.*
- *Hvis det reduserte opptak på lavere grad opprettholdes, skal fakultetet vurdere å legge ned et studieprogram.*
- *Overflytting av alle lavere grads studenter på psykologi til Byggetrinn 2 i Forskningsveien (som ferdigstilles ved årsskiftet 2005/2006) skal planlegges.*
- *Fakultetet skal prioritere oppussing av felles pc-stuer for masterstudenter i 4. etasje i Eilert Sundts hus.*

Mål: Økt internasjonalisering av studiene

Virkemidler:

- *Fakultetet skal etablere flere utvekslingsavtaler på bachelornivå.*
- *Fakultetets informasjon om utvekslingsavtalene og administrative rutiner for kobling av studenter til avtaler skal bedres.*
- *Fakultetet skal hvert semester tilby minst 4 koordinerte engelskspråklige emner som kan inngå i et helhetlig tilbud til innreisende studenter på bachelornivå.*
- *De disiplinene som ikke har engelskspråklige masterprogram, skal tilby engelskspråklige emner i tilstrekkelig omfang til å kunne motta utvekslingsstudenter på masternivå.*

FORMIDLING / SAMFUNNSKONTAKT

Fakultetets aktivitet på dette området er meget høy, men vanskelig å tallfeste. Aktiviteten tar mange former: utredninger, evalueringer, uttalelser som sakkyndige, medlemskap i styrer og råd, foredrag, bøker rettet mot allmennheten og mot skoleverket, faste spalter og kronikker i avisene, annen mediedeltakelse, arrangementer for allmennheten ved enhetene. For fakultetet er denne aktiviteten meget positiv. På bakgrunn av det høye nivået som er i utgangspunktet vil fakultetet likevel ikke prioritere å øke aktiviteten.

I et langsiktig perspektiv har samfunnsfagene vært i medvind blant annet når det gjelder etterspørselen etter forskning, tilgangen på studenter og offentlige bevilgninger. Økningen i forskningsressurser har vært særlig stor i høyskolesektoren. Det blir imidlertid også stilt spørsmål ved den posisjonen samfunnsfagene har fått. Forskningsmeldingen som er ventet våren 2005 kan komme til å gi viktige signaler. Andre fakulteter har arbeidet mer systematisk med å styrke fagenes stilling i samfunnet, ofte gjennom et nasjonalt fakultetssamarbeid. Det

kan være grunn til å øke aktiviteten for å styrke samfunnsfagenes posisjon, i første omgang særlig forskningens.

Mål: Styrke samfunnsfagenes posisjon i samfunnet

Virkemidler:

- *Fakultetet skal delta mer aktivt i debatter om norsk forskningspolitikk og om hvordan kvalitet i samfunnsforskningen kan fremmes..*
- *Fakultetet og enhetene skal sammen invitere til diskusjon blant de ansatte om hva som er god praksis og god ressursbruk for universitetsforskere når det gjelder samfunnskontakt.*

ORGANISASJON OG PERSONAL

Fakultetet innførte fra januar 2004 enhetlig ledelse. Sammensetningen av fakultetsstyret er endret og styret består nå av 9 medlemmer hvorav to eksterne representanter. Dekan og instituttledere har fått delegert betydelig ansvar og myndighet. Fakultetet ser det som viktig å legge til rette for en hensiktsmessig arbeidsfordeling mellom nivåene og mellom faglig ledelse og valgte organer ved enhetene.

Fakultets vitenskapelige personale har en skjev alderssammensetning, med stadig flere ansatte over 60 år (34 % i 2004) og kun 16 % under 45 år. Flere av fakultetets enheter har også en skjev kjønnsammensetning. Fakultetets rekrutteringspolitikk skal sikre og videreutvikle hovedprioriteringene innen forskning og utdanning, men også bidra til å rette opp kjønnsmessig og aldersmessige skjevheter.

Mål: Styrke faglig ledelse ved fakultetet og enhetene

Virkemidler:

- *Fakultetet skal utarbeide en strategisk plan for perioden 2005-2009.*
- *Arbeidsdelingen mellom valgt ledelse og valgte organer på enhetene skal tydeliggjøres.*
- *Instituttledere og dekan skal delta på lederutviklingsprogram.*
- *Fakultetet skal ha en mer aktiv personalpolitikk med blant annet følgende elementer:*
 - *Alle ansatte skal følges opp individuelt gjennom blant annet medarbeidersamtaler.*
 - *Det skal stilles tydelige forventninger til alle vitenskapelige ansatte om kvalitet og omfang innen undervisning og forskning. Alle ansatte skal få tilbakemelding om hvordan disse forventningene oppfylles.*
 - *Instituttleder skal individuelt tilrettelegge arbeidsforholdene for den ansatte og de ansatte skal i den grad det er mulig gjøre det de er best til, men instituttets samlede behov må prioriteres.*
 - *Sviikt i forhold til forventninger skal følges opp*
 - *Alle ansatte bør gis anledning til å utvikle og holde ved like gode interne og eksterne nettverk*
 - *Nytilsatte skal få særlig oppfølging i etablering av gode nettverk og direkte tilbakemelding i forhold til undervisning og forskning.*

Mål: Fakultetet skal ha en mer målrettet rekrutteringspolitikk som støtter opp under hovedprioriteringene innen forskning og undervisning.

Virkemidler:

- *Enhetene skal ha en plan for utlysning av faste vitenskapelige stillinger i årene framover.*
- *Ledelsen ved enhetene og fakultetet skal før utlysning sondere om det finnes potensielle kvalifiserte*
 - *søkere med særlig høy faglig kvalitet*

- *kvinnelige søkere*
- *unge søkere*
- *internasjonale søkere*

- *Utlysningstidspunkt og utlysningsrekkefølge vurderes i forhold til hva som vil gi best resultat i forhold til hovedprioriteringene. De enhetene som har få kvinnelige ansatte skal særlig vektlegge muligheten for å få kvinnelige søkere. Jmfør også fakultetets handlingsplan for likestilling som tilsier at alle enheter skal bidra til en fordeling av kvinner og menn i forsknings- og undervisningsstillinger som avspeiler kjønnsfordelingen i rekrutteringsgrunnlaget til de ulike stillingsnivåene.*
- *Faste vitenskapelige stillinger skal normalt utlyses som førsteamanuensisstillinger, ikke professorater.*
- *Faste vitenskapelige stillinger skal utlyses internasjonalt når det er utsikt til at dette kan gi et godt resultat.*
- *Ved utlysning av stipendiat- eller postdoktorstilling skal gode kandidater som er uteksaminert de siste tre årene tilskrives individuelt for å gjøres oppmerksom på utlysningen.*
- *Tid fra utlysning til tilsetting skal reduseres.*

Vedlegg resultatindikatorer og måltall 2005